

Tisková zpráva, Brno, 4. dubna 2023

Expedice na stanici Masarykovy univerzity v Antarktidě splnila cíle a vrátila se do ČR

Všechny vědecké cíle, s nimiž celkem 23 členů letošní expedice Masarykovy univerzity (MU) vyrazilo před dvěma měsíci do Antarktidy, se podařilo naplnit. Obě části výpravy, z nichž první působila na České vědecké stanici J. G. Mendela na ostrově Jamese Rosse, a druhá na technicko-logistické základně na ostrově Nelson Island, se již vrátily do Česka. V Antarktidě tak dle plánů zůstal pouze ukrajinský vědec Anton Puhovkin, který bude pokračovat v práci na své domovské ukrajinské stanici.

„Ukrajinská stanice je na rozdíl od naší české určena k celoročnímu pobytu, a proto tam náš ukrajinský kolega může pokračovat ve sběrech vzorků a ekologických dat z lišejníků,“ uvedl Daniel Nývlt, vedoucí Českého antarktického výzkumného programu z Geografického ústavu Přírodovědecké fakulty MU. Puhovkin získal práci na Přírodovědecké fakultě MU loni díky programu na podporu ukrajinských učitelů a vědců postižených válkou poté, co se kvůli válce neměl z Antarktidy kam vrátit.

Cílem letošní expedice ve všech destinacích byl dlouhodobý monitoring klimatu a komplexní sledování stavu polárních geo- a ekosystémů, tedy tamních ledovců, dlouhodobě zmrzlé půdy, odledněného území umožňujícího růst nižších rostlin, říčních a jezerních systémů a dalších geomorfologických útvarů.

„Pokračoval loni započatý pětiletý projekt JUNIOR STAR, zaměřený na studium změny dlouhodobě zmrzlé půdy v oblasti Antarktického poloostrova, i medicínský výzkum vlivu stresu na fyzické zdraví pracovníků v polárních oblastech ve spolupráci s Fakultní nemocnicí Ostrava,“ uvedl vedoucí letošní expedice Filip Hrbáček z Přírodovědecké fakulty MU.

Další ze zahraničních účastníků expedice Mohammad Farzamian z lisabonské univerzity v Portugalsku instaloval na stanici přístroje pro monitorování dlouhodobě zmrzlé půdy. Do budoucna má systém umožnit kvantitativní analýzu současného vývoje půdního ledu v oblastech dlouhodobě zmrzlé půdy v souvislosti s klimatickými změnami.

V rámci spolupráce Českého antarktického výzkumného programu s průmyslem a aplikační sférou začalo během letošní expedice testování pomocného zařízení společnosti COMET SYSTEM pro automatickou meteorologickou stanici, který se uchází o udělení licence na používání ochranné obchodní známky [Testováno v Antarktidě](#).

Podařila se také plánovaná rozsáhlá oprava střechy hlavního ubytovacího objektu stanice J. G. Mendela, kterou zajistil horolezec Dimitris Georgiadis s dlouholetými pracovními zkušenostmi pokrývače z oblasti Hrubého Jeseníku.

Česká vědecká stanice J. G. Mendela, jejímž vlastníkem a provozovatelem je Masarykova univerzita, byla dostavěna 4. března 2006. Slavnostně byla otevřena a předána vědcům do užívání 22. února 2007. Druhá základna, dříve známá jako Eco-Nelson, se nachází na Nelsonově ostrově v souostroví Jižní Shetlandy a nyní v rámci infrastruktury výzkumného programu slouží jako technicko-logistické refugium pod názvem CZ*ECO Nelson. Objekt získal od soukromého vlastníka Český antarktický nadační fond, který jej Masarykově univerzitě od roku 2018 na 99 let pronajímá.

Kontakt:

Tereza Fojtová, Přírodovědecká fakulta Masarykovy univerzity, M: +420 724 517 335, E: fojtovat@sci.muni.cz